

สภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน

Real-Life Problems and Real-Life Problem Solving Ability of High School Students:
A Case Study of a Private All-Boys Boarding School

ภัณฑิลา พานสุวรรณ^{1*} และ กรรณก เลิศเดชาภักดิ์²

Pantisa Phansuwan^{1*} and Kornkanok Lertdechapat²

บทคัดย่อ

โรงเรียนประจำชายล้วนนักเรียนต้องใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดด้านเวลา ระเบียบวินัย และการปรับตัวทางสังคม อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาในชีวิตจริง การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2) ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน จำนวน 25 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินตนเองและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง สภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัยและการวิเคราะห์เชิงธีม ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนเผชิญกับสภาพปัญหาที่ด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด นักเรียนสะท้อนว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหา โดยเฉพาะฝุ่นและอากาศร้อนจัดในช่วงบ่ายส่งผลกระทบต่อการทำงานกลางแจ้ง ในขณะที่มีปัญหาด้านสันติภาพและสถาบัน และด้านสังคมเป็นปัญหารองลงมาตามลำดับ และ 2) พฤติกรรมหลักที่แสดงถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงในระดับต่ำสุด คือ การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับได้ค่อนข้างดี ในขณะที่พฤติกรรมหลักที่แสดงถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงในระดับสูงสุด คือ การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมหลักอื่น ๆ ข้อค้นพบข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อครูที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนประจำชายล้วนที่ส่งเสริมให้นักเรียนในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้เผชิญได้อย่างมีความหมาย

คำสำคัญ : การแก้ปัญหาในชีวิตจริง, โรงเรียนประจำชายล้วน, สภาพปัญหาในชีวิตจริง

¹ นิสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล : pantisa.r@vajaravudh.ac.th
Master Student in Division of Curriculum and Instruction, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University.
Email: pantisa.r@vajaravudh.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล : kornkanok.L@chula.ac.th
Assistant Professor (Ph.D.) in Division of Curriculum and Instruction, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University.
Email: kornkanok.L@chula.ac.th

Abstract

Students in private all-boys boarding schools live together under conditions involving time constraints, strict regulations, and social adjustment, which may affect their ability to cope effectively with academic challenges as well as real-life problems. This qualitative research aimed to 1) explore the real-life problems experienced by high school students, and 2) investigate the abilities of high school students to solve real-life problems in the context of a private all-boys boarding school. The target group consisted of 25 high school students studying in a private all-boys boarding school under the Office of the Private Education Commission in Bangkok. The research instruments included self-assessment questionnaires and semi-structured interviews on the real-life problems of high school students, as well as self-assessment questionnaires and semi-structured interviews on the students' abilities to solve real-life problems. The data were analyzed using inductive content analysis and thematic analysis. The results revealed that 1) students experienced environmental problems the most. In particular, high levels of dust and extreme heat in the afternoon affected outdoor activities. Meanwhile, issues related to peace and institutions and social issues are the secondary and third dimensions, respectively. 2) The key behavior reflecting the lowest level of real-life problem-solving ability was the ability to search for or produce creative solutions, which was at a fairly good level. At the highest level, the key behavior demonstrating real-life problem-solving ability is the capacity to select creative solutions and to plan the implementation of those solutions when compared to other key behaviors. The above findings are beneficial for teachers in designing learning activities that meaningfully promote students' ability to solve real-life environmental problems in boarding school contexts.

Keywords: real-life problem-solving, all-boys boarding school, real-life problem

บทนำ

ในบริบทการศึกษาในโลกยุคปัจจุบัน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ได้เผชิญปัญหาทางการเรียน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกแผนการเรียน การวางแผนการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังคงเผชิญกับปัญหาในชีวิตจริง หมายถึง สภาพปัญหาของนักเรียนที่มีอายุอยู่ในช่วง 15-18 ปี ในโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชนซึ่งอาจเผชิญปัญหาในชีวิตจริงในมิติของปัญหาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs แบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) มิติปัญหาด้านสังคม ประกอบด้วยสภาพปัญหา 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ความยากจน (2) ความหิวโหย (3) สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (4) การศึกษา และ (5) ความเท่าเทียมทางเพศ 2) มิติปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยสภาพปัญหา 5 ประเด็น ได้แก่ (1) พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้ (2) งานและเศรษฐกิจ (3) นวัตกรรมและอุตสาหกรรม (4) ความเหลื่อมล้ำ และ (5) เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน 3) มิติปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสภาพปัญหา 5 ประเด็น ได้แก่ (1) น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล (2) การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (4) ทรัพยากรทางทะเล และ (5) ระบบนิเวศบนบก 4) มิติปัญหาด้านสันติภาพและสถาบัน สะท้อนผ่านปัญหาด้านความสงบสุข

ของสังคม ยุติธรรมและสถาบันที่เข้มแข็ง และ 5) มิติปัญหาด้านหุ้นส่วนการพัฒนา สะท้อนผ่านปัญหาความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Niehoff, 2018; Sachs et al., 2023; United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific [UNESCAP], 2025) เนื่องจากเป้าหมายของ SDGs ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทั้งในระดับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับบริบทการดำเนินชีวิตของผู้เรียนที่ผู้เรียนสามารถพบเจอและรับรู้ได้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ปัญหาอาจเกิดจากปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาส่วนตัวของตัวเอง ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ ขาดการไตร่ตรองและวิเคราะห์รายละเอียดก่อนตัดสินใจที่ถูกต้อง ปัญหาความรัก ความสัมพันธ์ และการตั้งครมภ์ในวัยรุ่น เกิดขึ้นเนื่องจากการไม่เข้าใจความรักที่ดีพอ ขาดการแยกแยะลำดับความสำคัญของความรักที่เกิดขึ้นและขาดการวางแผนและความพร้อมในการสร้างครอบครัว ปัญหาการใช้ความรุนแรง เกิดขึ้นเนื่องจากการขาดการควบคุมอารมณ์ การเลียนแบบพฤติกรรม และขาดทักษะในการแก้ปัญหา นับได้ว่าเป็นปัญหาสำหรับวัยรุ่นทั่วโลก ที่ใช้ความรุนแรงและอาวุธร่วมในการตอบสนองและตัดสินใจในการแก้ปัญหา รวมทั้ง การกลั่นแกล้งทางออนไลน์ในยุคดิจิทัลนี้ด้วยที่เรียกว่า Cyberbullying และปัญหาการเสพติด เกิดขึ้นเนื่องจากความเครียดหรือปัญหาส่วนบุคคล แรงกดดันทางสังคมและความต้องการการยอมรับและขาดทักษะดิจิทัลและจริยธรรมออนไลน์ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่มาของวัยรุ่น ได้แก่ สารเสพติด บุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า แอลกอฮอล์ สารกระตุ้น รวมทั้ง การติดเกม การพนันออนไลน์ ปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่ใหญ่ขึ้นได้ เช่น อาชญากรรม การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย ปัญหาความฟุ้งเฟ้อเกินตัว เกิดขึ้นกับวัยรุ่นทั่วโลกในปัจจุบัน ในการใช้จ่ายเกินตัว ฟุ้งเฟ้อ และการทำตามกระแส (World Health Organization [WHO], 2025; United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO], 2020b) โดยในปี 2026 พบว่า ปัญหาในชีวิตจริงของวัยรุ่นสาเหตุไม่ได้เกิดมาจากบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ได้รับอิทธิพลจากภาวะวิกฤตระดับโลก เช่น ความขัดแย้ง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และข้อจำกัดของระบบสาธารณสุข ซึ่งส่งผลต่อสุขภาวะ โอกาสทางการศึกษา และคุณภาพชีวิตของเยาวชน (WHO, 2026)

จากปัญหาในชีวิตจริงดังกล่าว สามารถสรุปประเด็นปัญหาในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตและพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งสอดคล้องกับ SDG3 (สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ SDG4 (การศึกษาที่มีคุณภาพ) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และความเท่าเทียมทางเพศซึ่งสอดคล้องกับ SDG5 (ความเท่าเทียมทางเพศ) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำและโอกาสทางสังคมซึ่งสอดคล้องกับ SDG10 (ลดความเหลื่อมล้ำ) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับ SDG13 (การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงและความปลอดภัยซึ่งสอดคล้องกับ SDG16 (สังคมสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง) นอกจากนี้ จากรายงาน Asia and the Pacific SDG Progress Report 2026 พบว่า ประเทศไทยยังเผชิญความท้าทายในด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำ และข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน (Sachs et al., 2023; UNESCAP, 2025) กล่าวคือ

การศึกษาจำเป็นต้องมุ่งพัฒนานักเรียนไม่เพียงแต่ด้านวิชาการแต่ต้องพัฒนานักเรียนให้สามารถเผชิญและแก้ปัญหาในชีวิตจริงด้วยการผ่านกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ (UNESCO, 2020a) จากการสังเคราะห์เอกสารและวรรณกรรม พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคในบริบทรอบตัวในชีวิตจริงของนักเรียน วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อบรรลุเป้าหมายได้ ด้วยพฤติกรรมหลักในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง 5 พฤติกรรม ได้แก่ 1) การวิเคราะห์และการค้นหาปัญหา 2) การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ 3) การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา 4) การดำเนินการแก้ปัญหาและติดตามผลการดำเนินการ และ 5) การประเมินและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ (Sarathy, 2018; Luna, 2025; Isaac et al., 2021; Swanson, 2023) วัดโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงตามขั้นตอนการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

สำหรับบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน นักเรียนจำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมงร่วมกับเพื่อนผ่านระบบพี่ดูแลน้องที่มีระบบดูแลนักเรียนอย่างดีเพื่อหล่อหลอมและสร้างอัตลักษณ์นักเรียน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย ทั้งนี้การอยู่ร่วมกันตลอดเวลาและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนตลอดเวลาอาจส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนโดยตรงทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behaviors) ตามเพื่อน มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและผลการเรียนของวัยรุ่น เช่น การเลียนแบบพฤติกรรมเสี่ยง การใช้ความรุนแรง และการเสพติด (Jiang, 2023) ปัญหาการกลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ และความรุนแรงในโรงเรียนชายล้วน นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในโรงเรียนประจำชายล้วน ในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 พบว่า นักเรียนยังมีปัญหาในการปรับตัว ความสัมพันธ์ทางสังคม และการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่ เมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างโรงเรียนอีกด้วย (ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2568) การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ที่เชื่อมโยงกับสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนชายล้วน พบว่า ยังมีข้อจำกัดในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้กับการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียน (ธนพล อุควงศ์เสรี และ ชัยชนะ นิมนวล, 2565)

จากการศึกษาการใช้ชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำ สามารถส่งผลให้นักเรียนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กล่าวคือ ต้องใช้ชีวิตแยกจากครอบครัว นักเรียนต้องสามารถเรียนรู้การพึ่งพาตนเอง การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่โรงเรียนกำหนดอย่างเข้มงวด และการรับผิดชอบต่อการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องเข้าร่วมตามที่โรงเรียนกำหนด สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนที่มีความยากลำบากในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงแสดงพฤติกรรมการแยกตัว ไม่ต้องการเข้าสังคมกับเพื่อน ไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้และไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ประสบการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนสามารถส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของนักเรียนได้ ซึ่งจะเป็นแหล่งที่มาของความเครียดและจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนลดลง ท้ายที่สุดจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการรับรู้เชิงลบต่อโรงเรียนมากขึ้น

(Khatimah, 2015; Jiang et al., 2025, Sumarni, 2025) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพโดยเลือกใช้กรณีศึกษาแบบกรณีศึกษาเดียว (Single case study) (Creswell & Poth, 2016) ในการศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชนเชิงลึก

อย่างไรก็ตาม จากประเด็นดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บริบทของโรงเรียนประจำชายล้วนมีลักษณะเฉพาะทั้งด้านโครงสร้างการใช้ชีวิตร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และวัฒนธรรมความเป็นชาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การปรับตัว และประสบการณ์ทางจิตสังคมของนักเรียน โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นตอนปลายซึ่งเป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ทางสังคม และเมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นมากกว่าศึกษาร่วมกับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในบริบทโรงเรียนที่มีลักษณะเฉพาะอย่างโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน อีกทั้งยังขาดการสังเคราะห์ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนให้เชื่อมโยงกับกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนบริบทจริงของนักเรียน และเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน
2. เพื่อศึกษาความสามารถในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาเดียว เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชนเชิงลึก ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาเดียว เพื่อมุ่งเน้นศึกษาในประเด็นใดประเด็นหนึ่งและเลือกกรณีศึกษาที่มีขอบเขตชัดเจนเพียงกรณีเดียวมาใช้เพื่ออธิบายประเด็นนั้น (Creswell & Poth, 2016) โดยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 16 – 18 ปี ที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน จำนวน 25 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ซึ่งนักเรียน

แผนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน เผชิญแรงกดดันทางวิชาการและความคาดหวังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนแผนการเรียนอื่น ส่งผลให้เกิดความเครียด การแข่งขันทางการเรียน และปัญหาการปรับตัวในชีวิตประจำวันได้ ผ่านการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาการมากกว่าแผนการเรียนอื่น และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้บริบทของนักเรียนประจำจะอยู่อาศัยในโรงเรียนและเข้าเรียนตามตารางเวลาเรียนที่โรงเรียนกำหนดถึงช่วงบ่าย และนักเรียนประจำต้องเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนหรือกิจกรรมกลางแจ้งในช่วงบ่ายถึงเย็นตามความสนใจและตามศักยภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะบริบทของโรงเรียนประจำชายล้วนที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือ 4 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบประเมินตนเอง เรื่อง สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญชุดที่ 1 จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเชี่ยวชาญด้านการศึกษา การวิจัย และการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruence: IOC) โดยเกณฑ์การพิจารณาต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทั้งแบบประเมินตนเอง หมายความว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (ตาราง 1) แบบประเมินตนเองเป็นข้อรายการที่ใช้สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชีวิตจริง อิงจากมิติปัญหา 5 มิติ และ 17 เป้าหมายของ SDGs ประกอบด้วย ข้อคำถาม 20 ข้อ (ตาราง 2)

ตาราง 1

ระดับสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน (ปรับจาก Docktor, 2016)

เกณฑ์	ความหมาย	ระดับปัญหา
1	สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนเกิดขึ้นตลอดเวลาภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา	มีปัญหาย่างยิ่ง
2	สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนเกิดขึ้นบ่อย ๆ ภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา	มีปัญหา
3	สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมักพบนาน ๆ ครั้ง ภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา	ไม่ค่อยมีปัญหา
4	สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนไม่เคยเกิดขึ้น ภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา	ไม่มีปัญหา

ตาราง 2

ข้อคำถามแสดงสภาพปัญหาในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs ในแต่ละมิติปัญหา

มิติปัญหา	เป้าหมาย	จำนวน
ด้านสังคม	ยุติความยากจน (SDG1) / ขจัดความหิวโหย (SDG2) / สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (SDG3) / การศึกษาที่มีคุณภาพ (SDG4) / ความเท่าเทียมทางเพศ (SDG5)	5 ข้อ
ด้านเศรษฐกิจ	พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้ (SDG7) / งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (SDG8) / โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม (SDG9) / ลดความเหลื่อมล้ำ (SDG10) / เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน (SDG11)	5 ข้อ
ด้านสิ่งแวดล้อม	สะอาดและการสุขภาพ (SDG6) / การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (SDG12) / การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (SDG13) / ทรัพยากรทางทะเล (SDG14) / ระบบนิเวศทางบก (SDG15)	5 ข้อ
ด้านสันติภาพและสถาบัน	สังคมสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง (SDG16)	3 ข้อ
ด้านหุ้นส่วนการพัฒนา	ความร่วมมือเพื่อการยั่งยืน (SDG17)	2 ข้อ

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญชุดที่ 1 จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเชี่ยวชาญด้านการศึกษา การวิจัย และการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหาด้วยแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง โดยเกณฑ์การพิจารณาต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 หมายความว่า ข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ โดยแนวคำถามหลักสอดคล้องกับมิติปัญหาของ SDG โดยลักษณะคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 5 คำถามหลักตามมิติปัญหาของ SDG

2.3 แบบประเมินตนเอง เรื่อง ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ ชุดที่ 2 จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ หลักสูตรและการสอน และนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหาด้วยแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง โดยเกณฑ์การพิจารณาต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.67–1.00 หมายความว่า พฤติกรรมหลักมีความสอดคล้องกับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (ตาราง 3) แบบประเมินตนเองเป็นข้อรายการที่ใช้สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ตามขั้นตอนการแก้ปัญหาในชีวิตจริง ได้แก่ 1) การวิเคราะห์และการค้นหาปัญหา 2) การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา 4) การดำเนินการแก้ปัญหาและติดตามผลการดำเนินการ และ 5) การประเมินและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

ตาราง 3

ระดับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง (ปรับจาก Docktor, 2016)

เกณฑ์	ความหมาย	ระดับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
1	นักเรียนสามารถดำเนินตามพฤติกรรมหลักนั้นได้น้อย	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้น้อย
2	นักเรียนสามารถดำเนินตามพฤติกรรมหลักนั้นได้ปานกลาง	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ปานกลาง
3	นักเรียนสามารถดำเนินตามพฤติกรรมหลักนั้นได้ค่อนข้างดี	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ค่อนข้างดี
4	นักเรียนสามารถดำเนินตามพฤติกรรมหลักนั้นได้ดีที่สุด	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีที่สุด

2.4 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญชุดที่ 2 จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ หลักสูตรและการสอน และนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหาด้วยแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง โดยเกณฑ์การพิจารณาต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.67–1.00 หมายความว่า ข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ โดยลักษณะคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 4 คำถามหลัก ได้แก่ 1) ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา นักเรียนเผชิญปัญหาในชีวิตจริงอะไรบ้าง 2) นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวหรือไม่ 3) หลังจากที่นักเรียนดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร และ 4) ประเด็นอื่น ๆ ที่อยากแบ่งปันเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานและนัดหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลและสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง ทั้งนี้ ได้ส่งหนังสือยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยให้ผู้ปกครองของผู้ให้ข้อมูล และได้ให้หนังสือยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยกับผู้ให้ข้อมูล ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และการคุ้มครองสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เครื่องมือทั้งหมดใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยแจกแบบประเมินให้กลุ่มเป้าหมายประเมินตนเอง ใช้เวลาประมาณ 10–15 นาที และการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบตัวต่อตัวใช้เวลาประมาณ 5 นาทีต่อคน

อย่างไรก็ตาม ก่อนการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและอธิบายแนวคิดและประเด็นสำคัญของ SDGs ที่เกี่ยวข้องด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมิติของปัญหาในชีวิตจริงก่อนตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในประเด็นที่ไม่เข้าใจ เพื่อช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการตีความข้อคำถามก่อนทำแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบประเมินตนเอง เรื่อง สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แบ่งเป็น 4 ระดับ (ตาราง 4)

ตาราง 4

ระดับสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง (ปรับจาก Docktor, 2016)

เกณฑ์	ระดับสภาพปัญหาในชีวิตจริง	ระดับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
1.00–1.74	มีปัญหาอย่างยิ่ง	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้น้อย
1.75–2.49	มีปัญหา	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ปานกลาง
2.50–3.24	ไม่ค่อยมีปัญหา	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ค่อนข้างดี
3.25–4.00	ไม่มีปัญหา	ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ การจำแนกข้อมูล การวิเคราะห์คำหลัก การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแบบอุปนัย และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยใช้การกำหนดรหัส St.01 แทนการระบุชื่อของกลุ่มเป้าหมายลำดับที่ 01 จนถึง St.25 แทนการระบุชื่อของกลุ่มเป้าหมายลำดับที่ 25

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยประเด็นที่ 1 สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน พบว่า นักเรียนเผชิญมิติสภาพปัญหาในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs อยู่ในระดับไม่ค่อยมีปัญหา ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมสูงที่สุด ($M = 2.77$, $SD = 0.08$) รองลงมา ได้แก่ มิติปัญหาด้านสันติภาพและสถาบัน ($M = 3.11$, $SD = 0.11$) มิติปัญหาด้านสังคม ($M = 3.19$, $SD = 0.28$) มิติปัญหาด้านเศรษฐกิจ ($M = 3.24$, $SD = 0.10$) ตามลำดับ ในขณะที่ มิติปัญหาด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ($M = 3.45$, $SD = 0.04$) อยู่ในระดับไม่มีปัญหา แต่เมื่อพิจารณาระดับสภาพปัญหาในแต่ละประเด็นตามเป้าหมาย SDGs พบว่า ประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหา “มีปัญหา” ($M = 2.10$, $SD = 1.01$) ซึ่งอยู่ในมิติปัญหาสิ่งแวดล้อม และสภาพปัญหาในชีวิตของนักเรียนอันดับที่ 2 คือ ปัญหาความรุนแรง ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหา “มีปัญหา” ($M = 2.14$, $SD = 0.79$) ซึ่งอยู่ในมิติปัญหาด้านสันติภาพและสถาบัน และสภาพปัญหาในชีวิตของนักเรียนอันดับที่ 3 คือ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและความเป็นอยู่ ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหา “ไม่ค่อยมีปัญหา” ($M = 2.79$, $SD = 0.82$) ซึ่งอยู่ในมิติปัญหาสังคม (ตาราง 5)

ตาราง 5

สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน

มิติปัญหา	สภาพปัญหา	M	SD	ระดับปัญหา
สังคม	1. นักเรียนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนและสืบค้นข้อมูลเพียงพอ	3.79	0.41	ไม่มีปัญหา
	2. นักเรียนขาดเงินสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาอย่างเพียงพอ	3.62	0.73	ไม่มีปัญหา
	3. นักเรียนเผชิญสภาพปัญหาสภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงต่อสุขภาพ	2.79	0.82	ไม่ค่อยมีปัญหา
	4. นักเรียนไม่ได้รับความเสมอภาคในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน	2.86	1.09	ไม่ค่อยมีปัญหา
	5. นักเรียนเผชิญหรือพบเห็นการถูกบูลลี่เกี่ยวกับเพศสภาพและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์	2.86	1.06	ไม่ค่อยมีปัญหา
	ภาพรวม	3.19	0.28	ไม่ค่อยมีปัญหา
เศรษฐกิจ	6. นักเรียนมีข้อจำกัดในการใช้พลังงานไฟฟ้าในโรงเรียน	3.24	0.83	ไม่ค่อยมีปัญหา
	7. นักเรียนไม่สามารถวางแผนด้านการเงินในชีวิตประจำวันและสามารถจัดสรรงบประมาณ	3.21	0.90	ไม่ค่อยมีปัญหา
	8. นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านการสร้างนวัตกรรมและอุตสาหกรรม	3.07	0.65	ไม่ค่อยมีปัญหา
	9. นักเรียนไม่ได้รับความเสมอภาคต่าง ๆ	3.03	0.73	ไม่ค่อยมีปัญหา
	10. สถานที่ที่ตั้งของโรงเรียนขาดความปลอดภัย และมีความเสี่ยงในการเกิดภัยพิบัติ	3.66	0.72	ไม่มีปัญหา
	ภาพรวม	3.24	0.10	ไม่ค่อยมีปัญหา
สิ่งแวดล้อม	11. นักเรียนสามารถขาดการเข้าถึงสุขอนามัยที่ดี	3.21	0.86	ไม่ค่อยมีปัญหา
	12. นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการลดปริมาณของเสียที่เป็นอาหาร และการลดการปล่อยสารเคมีและของเสียที่เป็นพิษออกสู่ธรรมชาติ	2.90	0.86	ไม่ค่อยมีปัญหา
	13. นักเรียนได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	2.10	1.01	มีปัญหา
	14. นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง	2.69	0.81	ไม่ค่อยมีปัญหา
	15. นักเรียนไม่ได้รับการจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศบนบกและป่าไม้	2.93	0.84	ไม่ค่อยมีปัญหา
	ภาพรวม	2.77	0.08	ไม่ค่อยมีปัญหา
สันติภาพและสถาบัน	16. นักเรียนเผชิญหรือพบเจอสถานการณ์ปัญหา การข่มเหง การหาประโยชน์ และความรุนแรงในโรงเรียน	2.14	0.79	มีปัญหา
	17. นักเรียนขาดการยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือขัดต่อหลักคุณธรรม	3.62	0.68	ไม่มีปัญหา

ตาราง 5 (ต่อ)

สภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน

มิติปัญหา	สภาพปัญหา	M	SD	ระดับปัญหา
	18. นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลขั้นพื้นฐานได้	3.59	0.57	ไม่มีปัญหา
	ภาพรวม	3.11	0.11	ไม่ค่อยมีปัญหา
หุ้นส่วนการพัฒนา	19. โรงเรียนขาดการส่งเสริมการสร้างร่วมมือระหว่างสถาบันในการส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.48	0.51	ไม่มีปัญหา
	20. โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างสถาบันในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา	3.41	0.57	ไม่มีปัญหา
	ภาพรวม	3.45	0.04	ไม่มีปัญหา

จากการวิเคราะห์ข้อความบทสัมภาษณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชีวิตจริง (ตาราง 6) มักปรากฏว่านักเรียนแต่ละคนระบุประเด็นปัญหามากกว่า 1 ประเด็น ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระบุสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด (28 ครั้ง) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG13 ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รองลงมา ได้แก่ ประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านสังคม (11 ครั้ง) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG3 ด้านการเผชิญสภาพปัญหาสภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงต่อสุขภาพ ประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านหุ้นส่วนการพัฒนา (5 ครั้ง) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG17 ด้านการสร้างร่วมมือเพื่อความยั่งยืน ประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านเศรษฐกิจ (4 ครั้ง) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG7 ด้านการวางแผนด้านการเงินในชีวิตประจำวันและสามารถจัดสรรงบประมาณ และประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านสันติภาพและสถาบัน (3 ครั้ง) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG16 ด้านการสร้างสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง ซึ่งประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงเหล่านี้สะท้อนสภาพปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนตามบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน อีกทั้ง ประเด็นสภาพปัญหาในชีวิตจริงด้านหุ้นส่วนพัฒนาสะท้อนเป็นประเด็นสภาพปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะ

ตาราง 6

ความถี่ของประเด็นปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสัมภาษณ์นักเรียน

มิติปัญหา	ประเด็นปัญหา	ความถี่	สอดคล้อง SDGs
สังคม	ปัญหาการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3	SDG3
	ปัญหาการปรับตัวทางสังคมและการเผชิญกับความแตกต่าง	7	
	ปัญหาบริบทแวดล้อมทางสังคม	1	
เศรษฐกิจ	ปัญหาการบริหารจัดการเงินและการลงทุน	4	SDG7
สิ่งแวดล้อม	ปัญหาสภาพอากาศแปรปรวน	8	SDG13
	ปัญหาฝุ่น PM2.5	20	

ตาราง 6 (ต่อ)

ความถี่ของประเด็นปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสัมภาษณ์นักเรียน

มิติปัญหา	ประเด็นปัญหา	ความถี่	สอดคล้อง SDGs
สันติภาพ	ปัญหาด้านการจัดการ	1	SDG16
และสถาบัน	ปัญหาความไม่เท่าเทียมเกี่ยวกับระบบการจัดการของโรงเรียน	2	
หุ้นส่วน	ปัญหาข้อจำกัดของระบบ MOU ของโรงเรียน	5	SDG17
การพัฒนา			

สภาพปัญหาในชีวิตจริงที่นักเรียนต้องเผชิญมากที่สุดอันดับ 1 คือ มิติปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพปัญหาเกี่ยวกับฝุ่น PM2.5 ดังบทสัมภาษณ์ของนักเรียนรหัส St.14 และสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพอากาศแปรปรวน ดังบทสัมภาษณ์ของนักเรียนรหัส St.5 ต่อไปนี้

“...มีฝุ่นเยอะครับในเวลาที่ผมออกกำลังกาย...เจอตอนเล่นกีฬาแล้วมันส่งผลกระทบต่อสุขภาพ...ผมก็เป็นนักกีฬาเล่นกีฬาด้วยครับ แล้วในขณะที่เล่นกีฬา...มันก็เหนื่อยเยอะครับ เหนื่อยง่ายขึ้นเยอะ...” (St.14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

“...ก็มีโลกที่ร้อนขึ้นครับ ตามมาแบบอากาศที่ร้อนขึ้น...ตอนเล่นกีฬาอย่างเงี้ยครับ ตอนประมาณบ่ายครับก็แดดนี้ก็จะร้อนมากกว่าเดิมแสบผิวหนังครับ...” (St.5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

สภาพปัญหาในชีวิตจริงที่นักเรียนต้องเผชิญรองลงมา ได้แก่ มิติปัญหาด้านสังคม คือ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน ดังบทสัมภาษณ์ของนักเรียนรหัส St.25 ต่อไปนี้

“...พวกเพื่อนใหม่ ๆ ที่เป็นกิจกรรมใหม่ ๆ แล้ว...ให้จับคู่เพื่อนใหม่...พอเข้าไปแบบไม่รู้จะทำตัวยังไง...” (St.25, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

นอกเหนือจากสภาพปัญหาในชีวิตจริงดังกล่าวแล้ว ยังพบว่า สภาพปัญหาในชีวิตจริงเกี่ยวกับประเด็นเรื่องตารางเวลาเรียนและตารางเวลาทำกิจกรรมในแต่ละวันเป็นประเด็นปัญหาที่นักเรียนระบุ ซึ่งสอดคล้องกับ SDG4 ดังบทสัมภาษณ์ของนักเรียนรหัส St.4 ต่อไปนี้

“...เป็นเรื่องเวลา เนื่องจากว่าเวลาเราเรียนค่อนข้างฟิสิกส์ไว้แล้วว่าเวลานี้ต้องทำอะไรบ้าง แต่ว่าเนื่องจากว่ามีกิจกรรมหลาย ๆ ...ช่วง [ที่] ...ผ่านมาก็จะมีกิจกรรม

เข้ามาค่อนข้างเยอะ ทำให้เวลาค่อนข้างจะบีบแล้วก็ไม่ค่อยพอสำหรับการทำนุนี้
นั้น...” (St.4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

ผลการวิจัยประเด็นที่ 2 ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน พบว่า นักเรียนแสดงพฤติกรรมหลักที่แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนได้ต่ำที่สุด คือ การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งอยู่ในระดับนักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ค่อนข้างดี ($M = 3.00$, $SD = 0.69$) ในทางตรงกันข้าม นักเรียนแสดงพฤติกรรมหลักที่แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนได้สูงที่สุด คือ การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา ซึ่งอยู่ในระดับนักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีที่สุด ($M = 3.37$, $SD = 0.64$) (ตาราง 7)

ตาราง 7

ระดับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

พฤติกรรมหลักในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง	M	SD	ระดับความสามารถ
1. การวิเคราะห์และการค้นหาปัญหา	3.08	0.50	ได้ค่อนข้างดี
2. การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	3.00	0.69	ได้ค่อนข้างดี
3. การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา	3.37	0.64	ได้ดีที่สุด
4. การดำเนินการแก้ปัญหาและติดตามผลการดำเนินการ	3.17	0.74	ได้ค่อนข้างดี
5. การประเมินและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์	3.01	0.73	ได้ค่อนข้างดี

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่นักเรียนต้องเผชิญ สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และการค้นหาปัญหา นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่ส่งผลต่อชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน เช่น ปัญหาฝุ่น PM2.5 และสภาพอากาศแปรปรวน รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิต 2) การค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลและพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ 3) การเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา นักเรียนมีการเลือกแนวทางในการรับมือกับปัญหาด้วยการวางแผนอย่างเหมาะสม 4) การดำเนินการแก้ปัญหาและติดตามผลการดำเนินการ นักเรียนแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเลือกใช้วิธีป้องกันตนเองเมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์ได้ และ 5) การประเมินและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถสะท้อนผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาได้ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...อย่างปัญหาของที่กระทบก็คือเรื่องฝุ่นครับ ผมก็เลยเลือกแก้ปัญหา...ช่วงเช้าคือช่วงเรียนครับ ผมก็จะใส่แมสครับ แล้วก็หลีกเลี่ยงการออกไปนอกอาคารครับ...รู้สึกว่าคุณภาพดีขึ้นครับ แล้วก็ไม่ป่วยง่ายครับ...” (St.14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

“...ตอนเล่นกีฬา...ตอนประมาณ [ช่วง] บ่ายครับก็แดดนี้ก็จะร้อนมากกว่าเดิม แสบ [ผิว] ครับ...อย่างน้อยก็ทาครีมกันแดดครับ คือถ้าวันไหนมันร้อนไม่ไหว...อาจจะต้องไปเล่นตอนเย็น ๆ แทนนะครับ...ไม่ค่อยพึงพอใจมากครับที่ต้องมาเล่นตอนเช้า [แทน] ...ตอนเย็น...ทำให้เวลาเล่นน้อยกว่าเดิม...” (St.5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มิถุนายน 2568)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วนเอกชน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สภาพปัญหาในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs ที่นักเรียนเผชิญมากที่สุด ได้แก่ มิติปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม คือ ประเด็นปัญหาการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อยู่ในระดับ “มีปัญหา” ประเด็นปัญหานี้ข้างต้นมีความเฉพาะกับบริบทโรงเรียนประจำที่นักเรียนต้องเผชิญสภาพปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตามกิจวัตรประจำวันของนักเรียน มีลักษณะเป็นวงจรที่ต่อเนื่องและมีโครงสร้างชัดเจน ผสมผสานระหว่าง “การเรียนรู้เชิงวิชาการ” และ “การเรียนรู้จากการใช้ชีวิตจริง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบงานวิจัยของ กรมควบคุมมลพิษ (2569) กล่าวว่า สถานการณ์ฝุ่น PM2.5 ในกรุงเทพมหานครในปัจจุบันมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังคงมีค่าฝุ่น PM2.5 เกินค่ามาตรฐาน โดยช่วงเวลาที่เกินค่ามาตรฐานมักเกิดจากยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะ หารงชัย และคณะ (2565) ที่พบว่า สภาพปัญหาอากาศร้อนในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่นำไปสู่โรคที่เกิดจากความร้อนระหว่างการฝึกซ้อมกีฬาและการแข่งขันกีฬาได้

ประเด็นที่สอง ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประจำชายล้วนเอกชน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมหลัก พบว่า นักเรียนค้นหาหรือสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ในระดับต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนประจำซึ่งมักมีตารางเวลาการใช้ชีวิตที่ค่อนข้างเป็นระบบ มีกฎระเบียบชัดเจน และมีกรอบการปฏิบัติที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเลือกใช้หรือวางแผนภายใต้ตัวเลือกที่มีอยู่ได้ดี แต่ขาดโอกาสในการคิดค้นแนวทางใหม่ด้วยตนเองหรือเผชิญสถานการณ์ที่เปิดกว้างให้ได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ ข้อค้นพบของงานวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบงานวิจัยของ Martin and Marsh (2006) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมใน

บริบทโรงเรียนประจำที่มีการกำหนดกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนชัดเจน อาจส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์เชิงรุก นั่นคือ การริเริ่มคิดหรือคิดล่วงหน้าในการสร้างแนวทางใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ในขณะเดียวกัน บริบทโรงเรียนประจำส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีผ่านนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนในการที่ผสมระหว่างชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและโครงสร้างทางวินัยอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมหลักในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง (Berger, et al., 2020) ทั้งนี้ ในการทำวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ว่า การพัฒนานักเรียนในโรงเรียนประจำมิได้เกิดจากระบบวินัยหรือการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากประสบการณ์การใช้ชีวิตร่วมกันและปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการหล่อหลอมการเรียนรู้ การปรับตัว และการเติบโตทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. งานวิจัยนี้แสดงประเด็นสภาพปัญหาที่นักเรียนต้องเผชิญสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุดสามารถนำไปใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนประจำชายล้วนได้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์จริง การออกแบบแนวทางแก้ปัญหา และการทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงและพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อค้นพบจากการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน นักเรียนต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตลอด 24 ชั่วโมง อาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรุนแรงในโรงเรียนได้ ดังนั้น โรงเรียนควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้มีความเชื่อมโยงกับการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง เช่น ทักษะการแก้ปัญหาเชิงสังคม โดยโรงเรียนสามารถพัฒนาระบบพี่ดูแลน้องให้มีบทบาทมากกว่าการดูแลทั่วไปและทั่วถึง การจัดการความขัดแย้ง และการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ผ่านการใช้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยส่งเสริมบทบาทของรุ่นพี่ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา สนับสนุนการปรับตัว การใช้ชีวิตร่วมกัน และการดูแลด้านอารมณ์ของรุ่นน้อง เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง การกลั่นแกล้ง และความรู้สึกโดดเดี่ยวภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาสภาพปัญหาในชีวิตจริงและความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนในเชิงบริบทและพฤติกรรมเป็นสำคัญ แต่ยังพบข้อจำกัดในด้านการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับมิติด้านสุขภาพจิตและอารมณ์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของนักเรียนในบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน ดังนั้น การวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรด้านจิตสังคมเพิ่มเติม ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับระดับความเครียด ความรู้สึกโดดเดี่ยว รวมถึงการปรับตัวอยู่ร่วมกันแบบหมู่คณะ สามารถช่วย

ให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยภายในของนักเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2. การวิจัยครั้งนี้พบว่าเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีข้อจำกัดในการสะท้อนลักษณะเฉพาะของบริบทโรงเรียนประจำชายล้วน การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาและออกแบบข้อคำถามในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยให้ปรากฏความเชื่อมโยงกับบริบทการใช้ชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนประจำ เพื่อให้เครื่องมือวัดมีความเฉพาะเจาะจงและสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจปรับรายการประเมินในแบบประเมินตนเองและข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างให้สามารถเจาะลึกประเด็นด้านความเท่าเทียม เช่น ในมิติระหว่างนักเรียนที่มีความอาวุโสต่างกันและต้องดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน นอกเหนือจากด้านวิชาการ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณะ หารธชัย, กาญจนา ปีกการะโต, พิเชษฐ์ นารี, และ วายุ กาญจนศร. (2565). สภาวะอากาศร้อนกับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกรีฑา. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(3), 55-69. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/256208/176706>
- ธนพล อุควงศ์เสรี และ ชัยชนะ นิ่มนวล. (2565). ความฉลาดทางอารมณ์ สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนมัธยมปลายชายล้วนในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 23(2), 1-19. https://so13.tci-thaijo.org/index.php/SWU_JEd/article/view/2802
- กรมควบคุมมลพิษ. (2569, 11 มีนาคม). *โค้งสุดท้ายคุณภาพอากาศ กทม. แนวโน้มดีขึ้น แต่ยังคงมีโอกาสพบค่าฝุ่น PM2.5 เกินมาตรฐาน เนื่องจากเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านฤดูกาล มวลอากาศเย็นยังเข้ามาปกคลุมเป็นระลอก*. https://www.pcd.go.th/pcd_news/39065/

ภาษาอังกฤษ

- Berger, C., Deutsch, N., Cuadros, O., Franco, E., Rojas, M., Roux, G., & Sanchez, F. (2020). Adolescent peer processes in extracurricular activities: Identifying developmental opportunities. *Children and Youth Services Review*, 118, Article 105457. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105457>
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2017). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). SAGE Publications.

- Docktor, J. L., Dornfeld, J., Frodermann, E., Heller, K., Hsu, L., Jackson, K. A., Mason, A., Ryan, Q. X., & Yang, J. (2016). Assessing student written problem solutions: A problem-solving rubric with application to introductory physics. *Physical Review Physics Education Research*, 12(1), Article 010130. <https://doi.org/10.1103/PhysRevPhysEducRes.12.010130>
- Isaac, G., Romero, M., & Barma, S. (2021). Understanding co-creativity in real-world problem solving in project-based learning in higher education. *Revue internationale du CRIRES: innover dans la tradition de Vygotsky*, 6(3), 86-99. <https://doi.org/10.51657/ric.v6i2.51585>
- Jiang, Y., Govindasamy, P. A., & Mohd Isa, N. J. (2025). Effect of perceived stress and school adjustment among boarding middle school students in China: The parallel mediating role of parent-child relationship and peer relationship. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 14(1), 958-974. <https://ijarped.com/index.php/journal/article/view/3382>
- Jiang, J. (2023). Learning from bad peers? Influences of peer deviant behaviour on adolescent academic performance. *International Journal of Adolescence and Youth*, 28(1), 394-410. <https://doi.org/10.1080/02673843.2023.2246539>
- Luna, E. (2025, October 31). *From teacher to teammate: Real-world project challenge students and teachers alike*. <https://www.nextgenlearning.org/articles/real-world-projects-challenge-students-and-teachers>
- Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2006). Academic resilience and its psychological and educational correlates: A construct validity approach. *Psychology in the Schools*, 43(3), 267-281. <https://doi.org/10.1002/pits.20149>
- Niehoff, M. (2018, March 22). *7 real-world issues that can allow students to tackle big challenges*. Getting smart. <https://www.gettingsmart.com/2018/03/22/7-real-world-projects-that-allow-students-to-tackle-big-problems/>
- Sachs, J. D., Lafortune, G., Fuller, G., & Drumm, E. (2023). *Sustainable development report 2023: Implementing the SDG stimulus*. Dublin University Press. <https://sdgtransformationcenter.org/reports/sustainable-development-report-2023>
- Sarathy, V. (2018). Real world problem-solving. *Frontiers in Human Neuroscience*, 12, Article 261. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2018.00261>

- Sumarni, S. (2025) Building resilience against bullying in Indonesian boarding schools: relational and institutional mechanisms of recovery. *Sunan Kalijaga International Journal on Islamic Educational Research*, 9(2), 289-306.
<https://doi.org/10.14421/skijier.2025.92.11>
- Swanson, D. (2023, November 14). *Strategies to develop problem-solving skills In students*. One World International School, Singapore. <https://owis.org/sg/blog/strategies-to-develop-problem-solving-skills-in-students/>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2020a). *Education for sustainable development: A roadmap*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2020b). *Global education monitoring report 2020: Inclusion and education—All means all*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373724>
- United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP). (2025). *Asia and the Pacific SDG progress report 2025: Engaging communities to close the evidence gap*. <https://www.unescap.org/kp/2025/asia-and-pacific-sdg-progress-report-2025>
- World Health Organization (WHO). (2025, September 1). *Mental health of adolescent*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health>
- World Health Organization (WHO). (2026, February 3). *WHO launches 2026 appeal to help millions of people in health emergencies and crisis settings*. <https://www.who.int/news/item/03-02-2026-who-launches-2026-appeal-to-help-millions-of-people-in-health-emergencies-and-crisis-settings>

ภาษาต่างประเทศ

- Khatimah, H. (2015). Gambaran Kesejahteraan Sekolah pada Peserta Didik Program Kelas Akselerasi di SMA Negeri 8 Yogyakarta [An overview of school well-being among students in the accelerated class program at SMA Negeri 8 Yogyakarta]. *Psikopedagogia*, 4(1), 20–30. <https://doi.org/10.12928/psikopedagogia.v4i1.4485>